

Bindende derdenbeslissing

De bindende derdenbeslissing kent vele toepassingsgevallen en kan o.a. nuttig zijn om te anticiperen op bepaalde onvoorziene ontwikkelingen in lopende contracten. Hieronder vindt u een overzicht van kenmerken van deze rechtsfiguur en het onderscheid met een arbitrage en gerechtelijk deskundigenonderzoek.

WAT IS EEN BINDENDE DERDENBESLISSING?

De bindende derdenbeslissing houdt in dat partijen overeenkomen dat een derde (die geen rechter of arbiter is) een **bindende beoordeling** zal geven over één of meer aspecten van hun (feitelijke of juridische) rechtsverhouding.

Deze rechtsfiguur kent **vele toepassingsgevallen** en wordt o.a. frequent gebruikt in het kader van technisch complexe contracten en internationale handelscontracten die onderhevig zijn aan onvoorziene ontwikkelingen (zoals inflatie, prijs van de grondstoffen, rendabiliteitswijziging, ...), maar ook bijvoorbeeld ter bepaling van huurschade bij de beëindiging van een huurcontract, ter bepaling van de waarde van aandelen of ter bepaling van de graad van arbeidsongeschiktheid bij een minnelijk medisch deskundigenonderzoek of de schadevergoeding te bepalen na een financiële schade. De derde is meestal een specialist in het betrokken vak.

De rechtsfiguur van de bindende derdenbeslissing kan dan ook nuttig zijn om te anticiperen op bepaalde onvoorziene ontwikkelingen in lopende contracten, of bij het afsluiten van nieuwe contracten om eventuele problemen bij de toekomstige uitvoering ervan vlotter van de baan te helpen.

WAT IS DE DRAAGWIJDTE VAN EEN BINDENDE DERDENBESLISSING?

De bindende derdenbeslissing heeft de **juridische kracht van een overeenkomst**, waardoor de rechter het bestaan van zowel de overeenkomst tot bindende derdenbeslissing als de derdenbeslissing zelf, niet zonder meer naast zich kan neerleggen. Partijen en de rechter zijn hier in principe dus door gebonden (art. 5.69 & 5.70 B.W.).

De **rechter** behoudt de mogelijkheid tot **marginale toetsing** van de bindende derdenbeslissing. Dit betekent dat de rechter (enkel) zal kunnen nagaan of deze beslissing niet kennelijk onredelijk (inhoudelijk) is of in strijd met de overeengekomen procedure (formeel) is tot stand gekomen. De rechter mag zijn eigen oordeel bijgevolg niet in de plaats stellen van de derde-beslisser.

KAN MEN EEN BINDENDE DERDENBESLISSING ANNULEREN?

Indien een partij niet akkoord is met de bindende derdenbeslissing, kan deze de gewone rechter verzoeken om de bindende derdenbeslissing **ongeldig** te verklaren (waardoor partijen er niet meer door gebonden zullen zijn) wanneer de bindende derdenbeslissing:

- Kennelijk onredelijk is;
- Niet volledig is;
- (Grove) materiële fouten bevat; of
- De derde zijn opdracht niet heeft gerespecteerd (bv. schending van de overeengekomen procedure).

De partij die de “onverbindendverklaring” vordert, draagt hiervan evident de aanzienlijke bewijslast.

WAT IS HET ONDSCHIED MET EEN ARBITRAGE?

We stellen in de praktijk vast dat er tussen partijen discussies kunnen ontstaan of de afgesloten overeenkomst een overeenkomst tot bindende derdenbeslissing of een arbitrageovereenkomst is. Het gebruik van het woord “scheidsrechter” voor de derde, of de benaming van de overeenkomst als “arbitrageovereenkomst” is hiervoor niet determinerend; het is de wil van partijen die primeert.

Het cruciaal **onderscheid** daarbij is dat bij een **arbitrageovereenkomst** partijen overeenkomen om hun geschil d.m.v. een formele beslissing van rechterlijke aard (arbitrale sententie) te laten beslechten. Bij een arbitrage is hun geschil definitief beslecht: partijen dienen de arbitrale sententie na te leven en in het algemeen is er geen hoger beroep mogelijk. Dit is niet het geval bij een bindende derdenbeslissing, waarbij zelfs niet noodzakelijk een geschil voorhanden moet zijn. Zulke derdenbeslissing kan eenvoudigweg betrekking hebben op de loutere vaststelling van feiten.

WAT IS HET ONDSCHIED MET EEN GERECHTELIJK DESKUNDIGEN- ONDERZOEK?

Een gerechtelijk deskundigenonderzoek heeft als resultaat een **niet-bindend** technisch advies (in de vorm van een eindverslag) van de gerechtsdeskundige (meestal) betreffende de oorzaak van een schadegeval of de verantwoordelijkheid van de betrokken partijen. Dit advies dient enkel als technisch leidraad voor de rechter ter beoordeling van het geschil.

Anders dan bij de bindende derdenbeslissing, is het eindverslag van de gerechtsdeskundige niet bindend voor de partijen of de rechter en kan hierover nog discussie worden gevoerd. Echter in 95% van de gevallen in de praktijk volgt de rechtbank wel het technisch advies van de gerechtsdeskundige.

UW CONTACTPERSONEN

Hugo Keulers

Vennoot
Commercial & Litigation

T +32 (0)11 26 00 40

T +32 (0)2 787 91 40

E hugo.keulers@lydian.be

Jo Willems

Vennoot
Commercial & Litigation

T +32 (0)11 26 00 57

E jo.willems@lydian.be

Yves Lenders

Vennoot
Commercial & Litigation

T +32 (0)3 304 90 08

E yves.lenders@lydian.be

